

Ad-Soyad: _____

No: _____

Türkçe Çalışma Kağıdı

Okuma Anlama - Metnin Konusu ve Ana Fikri

MEYVE VEREN FİDAN

İstanbul'u fetheden ve bundan dolayı Fatih adını alan II. Mehmet askerleri ile beraber sefere çıkar. Çok yorulan askerleri dinlendirmek için bir yerde konaklarlar. Askerler çadırları kurar, yemekleri hazırlar, dinlenirler. Fatih Sultan Mehmet ise yerinde duramaz, kılık değiştirip yanına birkaç adamını da alarak yollara düşer. Etraftaki halkı gözlemlemek ister.

Akşama doğru bir ağacın altına dinlenmek için oturduklarında hemen yakınlarındaki boş bir arazide 90'lı yaşlarına gelmiş bir ihtiyarın o yaşlı haliyle toprağı kazmaya çalıştığını görür. Fatih merakla ihtiyarı seyreder. Sonunda merakına yenilir ve ihtiyarın yanına gider. İhtiyara selam verdikten sonra dayanamayıp sorar:

- Bu yaşlı halinle ne yapıyorsun? Neden kendini yoruyorsun?

İhtiyar Fatih'in yüzüne bile bakmadan:

- A oğul! Görmüyor musun? Meyve ağacı dikiyorum, der.

Fatih gülümseyerek:

- Ey dedem! Sen gelmişsin 90 yaşına. Bu saatten sonra diktiğin fidan meyve verene kadar ölür gidersin!

Yaşlı adam kızgın bir sesle:

- Biz bizden önce gelenlerin diktiklerinin meyvelerini yedik, benim diktiklerimin hayrını da benden sonra gelenler görsün, deyince bu cevap Fatih'in çok hoşuna gider. İhtiyara bir kese altın verir.

İhtiyar bu defa yüzünü topraktan çevirip:

- Gördün mü oğul? Benim fidanlar şimdiden meyve verdi bile, der.

Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. II. Mehmet neden "Fatih" adını almış?

3. Fatih'in gördüğü adam ne yapıyor-muş?

2. Fatih Sultan Mehmet neden kılık değiştirerek yollara düşmüş?

4. Fatih yaşlı adama neden ağaç dikmesinin saçma olduğunu söylemiş?

5. Aşağıdaki hikaye haritasını metne göre dolduralım. Hikayeye farklı bir başlık bulalım. Metnin konusunu ve ana fikrini yazalım.

Başlık

Ana karakter

Zaman

Yer

Olay

Metnin Konusu: .....

Metnin Ana Fikri: .....

6. Aşağıda verilen cümlelerden çıkarılabilecek ifadeleri işaretleyelim.

Can, arkadaşının ona verdiği sırrı diğer arkadaşlarına söyledi.

- Arkadaşı Can'a bir sır verdi.
- Can'ın hiç arkadaşı yoktu.
- Can çok dürüst bir çocuktur.
- Can arkadaşının sırrını başkasına söyledi.
- Arkadaşı, Can'la bir daha konuşmadı.

Serkan ve Erkan, okuldan dönerken yolda yardıma ihtiyacı olan bir kedi gördüler.

- Serkan ve Erkan okuldan dönmüyorlardı.
- Yolda bir kedi süt içiyordu.
- Yoldaki kedinin yardıma ihtiyacı vardı.
- Serkan ve Erkan kediye yardım ettiler.

Ad-Soyad: _____

No: _____

Türkçe Çalışma Kağıdı

Sözcük Grubunda Anlam - Atasözleri ve Deyimler

1. Aşağıda atasözlerini anlamlarıyla sembolleri kullanarak eşleştirelim.

● Gülü seven
dikenine katlanır.

○ İyilik eden kimseye zamanı geldiğinde
başkaları da iyilik ederler.

■ Baca eğri de olsa
duman doğru çıkar.

○ Çıkarını başkalarına zarar vermekte
arayan kimse, o zarara kendisi uğrar.

◆ İyilik eden iyilik
bulur.

○ Kişinin değeri, kendi yerinde ve
çevresinde bilinir.

★ Ava giden avlanır.

○ İnsan sevdiği kimse veya sevdiği iş
yüzünden gelecek sıkıntılara katlanır.

▲ Taş yerinde ağırdır.

○ Yaradılıştan iyi ve doğru olan kimse, kötü
durumda kalsa da niteliğini yitirmez.

2. Aşağıda verilenlerden deyim olanların başına "D", atasözü olanların başına "A" yazalım.

□ Hamama giren terler.

□ Saçını süpürge etmek

□ Devede kulak kalmak

□ Görünen köy kılavuz istemez.

□ Göz ardı etmek

□ Etekleri zil çalmak

□ Davulun sesi uzaktan hoş gelir.

□ Hazıra dağlar dayanmaz.

□ Baltayı taş vurmak

□ Yuvarlanan taş yosun tutmaz.

3. Aşağıdaki olayları, bu olayları özetleyen atasözleriyle eşleştirelim.

Cemal'in sınıfına yeni bir öğrenci gelmişti. Çok güzel futbol oynadığı için Cemal onunla tanışmak istedi. Çocuk iyi spor yapıyordu ama kaba biriydi. Onunla arkadaşlık yaptıkça Cemal de zamanla arkadaşlarına kaba davranmaya başladı.

Arkadaşlarıyla oyun oynarken Fatma'nın odası çok dağıldı. Odayı toplama zamanı geldiğinde arkadaşları Fatma'yı yalnız bırakmadı ve hep birlikte odayı kısa sürede topladılar.

Bir elin nesi var,
iki elin sesi var.

Komşu komşunun
külüne muhtaçtır.

Körle yatan şaşı
kalkar.

Nermin Hanım ve Zeynep Hanım komşudurlar. Nermin Hanım'ın ne zaman bir şeye ihtiyacı olsa, Zeynep Hanım hemen yardımına koşar. Nermin Hanım da her zaman Zeynep Hanım'a yardımcı olur.

4. Aşağıdaki deyimlerin anlamlarını sözlükten bularak yazalım. Deyimleri cümle içinde kullanalım.

Ağız kulaklarına
varmak

Anlamı: .....
Cümlem: .....

Can damarına
basmak

Anlamı: .....
Cümlem: .....

Göklere
çıkarmak

Anlamı: .....
Cümlem: .....

Burun
kıvırmak

Anlamı: .....
Cümlem: .....

Ad-Soyad: _____

No: _____

Türkçe Çalışma Kağıdı

Öğrendiklerimizi Pekiştirelim - 5

1. ■ Kör

● Sağır

★ Hasta

"_____ ile yatan şaşı kalkar"
atasözünde boşluk bırakılan yere
yukarıdaki sözcüklerden hangisi
getirilmelidir?

A) ■

B) ●

C) ★

2. Aşağıdaki atasözlerinden hangisinin konusu diğerlerinden farklıdır?

A) Birlikten kuvvet doğar.

B) İşleyen demir pas tutmaz.

C) Bir elin nesi var iki elin sesi var.

3. "Acele işe şeytan karışır." atasözünün anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Muhafaza edilmeyen şey kaybolur.

B) Düşünüp taşınmadan, çabuk davranılarak yapılan işten iyi sonuç beklenilmemelidir.

C) Yeni felaketler eskilerinin acısını unutturur.

4. "Bir işe giren kişi, o işin güçlüklerini, sıkıntılarını ve masraflarını göze almalıdır, çünkü bu işin durumunu, sorumluluğunu kendi isteğiyle kabul etmiştir."

Yukarıda anlatılan kişinin durumunu özetleyen atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Dost acı söyler.

B) Ev alma komşu al.

C) Hamama giren terler.

5. Aşağıdakilerden hangisi atasözüdür?

A) Söz gümüşse sükut altındır.

B) Açık kapı bırakmak.

C) Başına çorap örmek.

6. Aşağıdakilerden hangisi atasözü değildir?

A) Ağacı kurt, insanı dert yer.

B) Etekleri zil çalmak.

C) Dost acı söyler.

7.

Görselde anlatılan atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ateş olmayan yerden duman çıkmaz.
- B) Aç ayı oynamaz.
- C) Meyve veren ağacı taşlarlar.

8. "..... akçe ..... gün içindir." atasözünde boşluk bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ak-kara
- B) Beyaz-yeşil
- C) Kırmızı-mavi

9. "Ana gibi yar, ... gibi diyar olmaz." atasözünde boşluk bırakılan şehir aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İstanbul
- B) Ankara
- C) Bağdat

10. I. Kendi düşen ağlamaz.

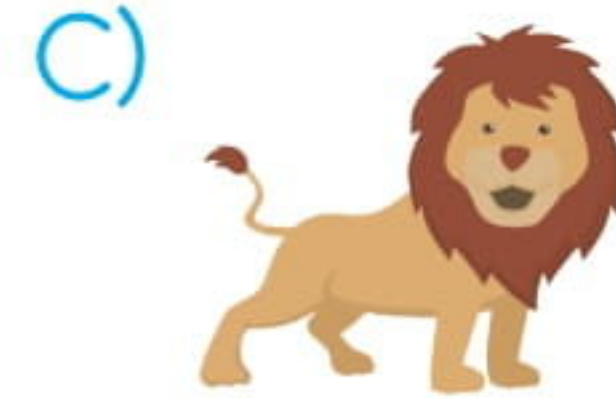
II. Tembele iş buyur sana akıl öğretsin.

III. Akıl yaşta değil baştadır.

Numaralandırılmış atasözlerinden hangisi "tembellik" ile ilgilidir?

- A) I
- B) II
- C) III

11. "Aç ..... oynamaz." atasözünde bahsedilen hayvan aşağıdakilerden hangisidir?

12.

Kendi zararına kendisi neden olanın yakınmaya hakkı olmaz.

Hakan'ın açıkladığı atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kendi düşen ağlamaz.
- B) Bal tutan parmağını yalar.
- C) Damlaya damlaya göl olur.

Ad-Soyad: _____

No: _____

Türkçe Çalışma Kağıdı

Öğrendiklerimizi Pekiştirelim - 6

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir deyim vardır?

- A) Derslerinize çalışmazsanız başaramazsınız.
B) Sokağın başında bir köpek gördüm.
C) Çocuklar beni hayal kırıklığına uğrattınız.

2. ■ Küçük dili ölmek.

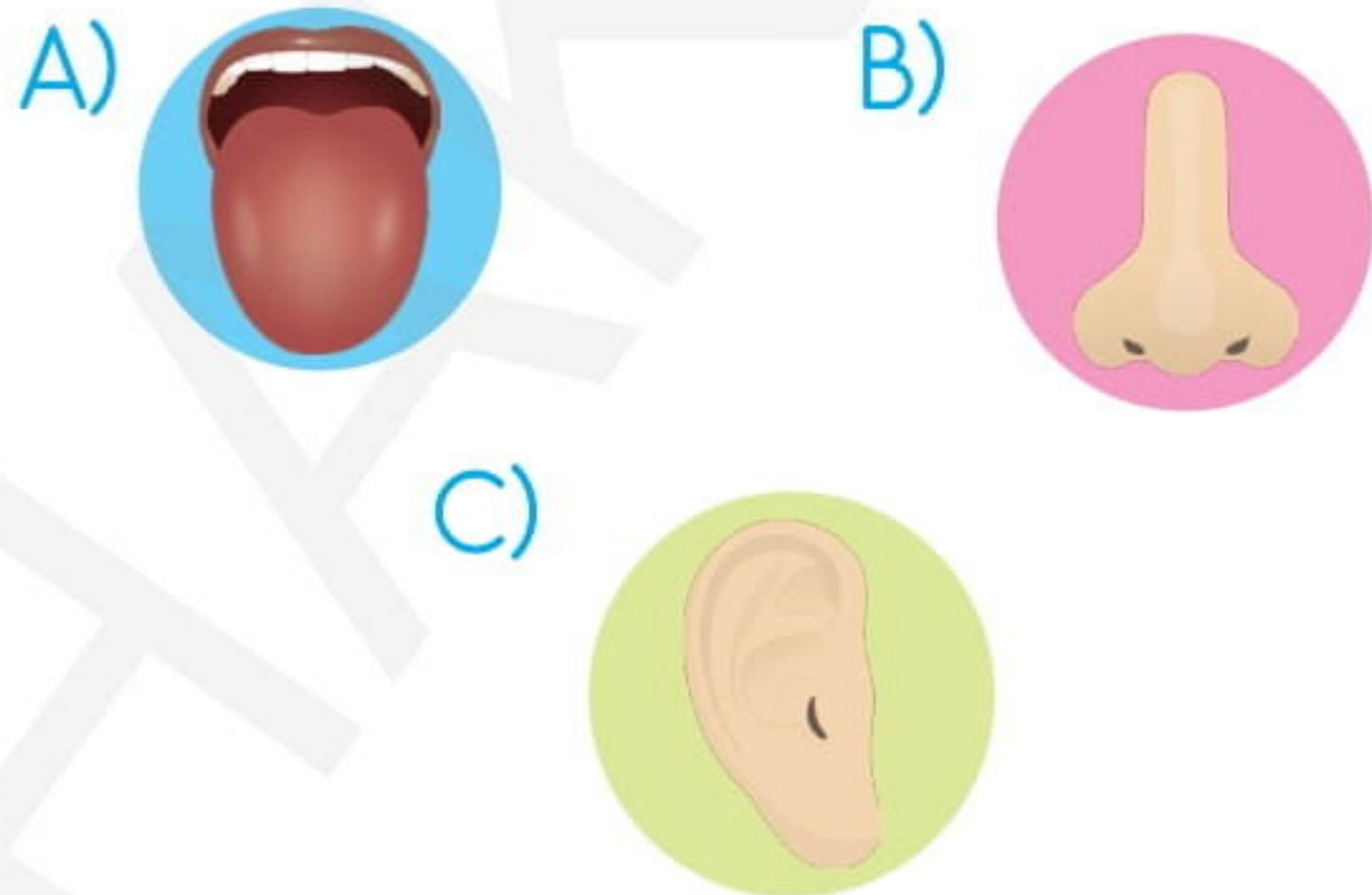
● Küçük dilini yutmak.

★ Küçük dili morarmak.

Yukarıdakilerden hangisi bir deyimdir?

- A) ■ B) ● C) ★

3. "Annem kardeşime göz _____ olmamı istedi" cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki görsellerden hangisi sözcük olarak gelmelidir?

4. ■ Burnunun dikine gitmek

● Burnu havada olmak

★ Burnu kanamak

Yukarıdaki sözcük gruplarından hangisi deyim değildir?

- A) ■ B) ● C) ★

5. "Akşama misafir geleceğini duyan annemin etekleri tutuştu."

Yukarıdaki cümlede altı çizili deyim anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Çok telaşlandı.

B) Çok sevindi.

C) Çok üzüldü.

6. "Sen seni bil sen seni

Sen sıkı tut çeneni

Eline diline hakim ol

Yoksa öcüler yer seni"

Yandaki dizelerde geçen aşağıdaki ifadelerden hangisi deyim değildir?

A) Öcüler tarafından yenmek

B) Eline diline hakim olmak

C) Çenesini sıkı tutmak

7. "Yüzü sirke satmak" deyiminin anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yüzünden kötülük akması
B) Asık suratlı olmak
C) Yüzünün çizgilerle dolu olması

8. Aşağıdakilerden hangisi "yaptıklarının doğru olduğunu düşünen bir insan" için kullanılmaz?

- A) Burnunun dikine gitmek
B) Kendi bildiğini okumak
C) Akıl danışmak

9.

burun	yummak
göz	kıvırmak
kol	değmek

Yukarıdaki sözcüklerle deyimler oluşturulduğunda hangi sözcük dışarıda kalır?

- A) Burun
B) Göz
C) Kol

10. "Yüzünden düşen ..... parça olmak" deyiminde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A) bin   B) yüz   C) on

11.

	Puan
Gözünden düşmek	
Göz kulak olmak	
Gözüne girmek	
Gözden gitmek	

Ali yukarıdaki tabloda deyim olarak bulduğu her sözcük grubu için 10 puan alacaktır. Ali tabloya göre kaç puan alır?

- A) 30   B) 20   C) 40

12. ■ İki yüzlü insanları sevmem.

● Dükkanın içindekilere göz gezdiriyordu.

★ Hediyeği görünce çok sevindim.

Yukarıdaki cümlelerin hangisinde deyim yoktur?

- A) ■   B) ●   C) ★